

Posudek oponentky na disertační práci Evy Rivera „Prozessrechtliche Aspekte der Mediation im Recht der EG“

I. Obecně k tématu práce

Autorka si pro svou disertační práci zvolila téma, které obecně překračuje nejen hranice jednotlivých právních odvětví, ale i právo samotné. Mediace by bylo jistě možné probádat i v rámci sociologických či psychologických disciplín. Nicméně již sám název disertační práce jasně určuje, že mediace bude věnována pozornost v kontextu právním. Pojednání o institutu, který je z určitého úhlu pohledu alternativou k právu a zároveň, jak uvádí i sama autorka, bez práva se neobejde, považují za vhodné téma pro disertační práci. Právě probíhající český legislativní proces k vládnímu návrhu zákona o mediaci navíc dodává tomuto tématu aktuálnost.

II. Struktura práce

V úvodní části autorka popisuje mediaci, její základní východiska a prvky. V hlavní části je nejprve popsán vztah mediace k právu a k soudnímu řízení, následují kapitoly věnované evropským a mezinárodním instrumentům, přičemž největší pozornost si zasloužila evropská mediační směrnice. Při obecném popisu jednotlivých aspektů mediace a jejího vztahu k právu a k soudnímu řízení autorka navíc srovnává vnitrostátní úpravu některých států. V závěrečné části nabízí autorka hodnocení úpravy procesních aspektů mediace v jednotlivých právních pramenech.

Práce je poměrně rozsáhlá a počtem stránek přesahuje běžný rozsah disertačních prací. Nicméně výše popsaná struktura je logická i přehledná, popisné části se objevují pouze v nezbytně nutné míře. Rozsah práce odpovídá spektru instrumentů, které se autorka rozhodla v rámci tématu podrobit analýze.

Jelikož jazyk práce není mým rodným jazykem, upouštím od hodnocení formální a pravopisné stránky.

III. Obsah práce

Autorka se ve své disertační práci rozhodla podat podrobné a ucelené pojednání o vztahu mediace a práva, přičemž vyšla z premisy, že mediace, jakožto alternativní způsob řešení sporů, není již nadále možné izolovat od práva a stanovila si za cíl odpovědět na otázku, do jaké míry se tato premisa odráží v existujících instrumentech evropského a mezinárodního práva, zejména pak v evropské mediační směrnici. Za stěžejní je z tohoto pohledu nutné považovat kapitoly věnující se jednotlivým nástrojům, nicméně neméně přínosná je i obecná část pojednávající o jednotlivých procesních aspektech mediace.

K obsahu práce nemám žádné závažnější připomínky. S mnoha autorčinými závěry se ztotožňuji. V kapitole 11.3.4.2. se autorka kriticky vyjadřuje k omezení působnosti evropské mediační směrnice pouze na přeshraniční mediaci. Jakkoli se toto omezení nezdá být z věcného hlediska vhodné, není možné odhlížet od politických důvodů stojících v jeho pozadí. Z některých nedávných návrhů Evropské komise je patrná rostoucí snaha o rozšíření

kompetencí Evropské unie v oblasti justiční spolupráce ve věcech civilních, mimo jiné i v oblasti vnějších vztahů, nelze se tedy divit zdrženlivým postojům Rady Evropské unie, potažmo členských států k jakékoli snaze prolomit právní základ vymezený v čl. 81 SFEU a pokusit se zasáhnout do čistě vnitrostátního procesního práva. Je věcí vnitrostátního zákonodárce, aby věcnou „nevhodnost“ omezení věcné působnosti směrnice zhojil.

Ve výčtu nezávazných právních nástrojů (soft law, kapitola 6.1.5.) by bylo možné uvést rovněž dílčí iniciativy Haagské konference mezinárodního práva soukromého v oblasti rodinného práva.

IV. Použité prameny a literatura

Autorka zpracovala řadu pramenů práva – národních předpisů několika států, unijních i mezinárodních a nezávazných nástrojů, přičemž vycházela z řady odborných publikací, jak zahraničních, tak i českých a v poslední řadě i z judikatury národních soudů a SDEU.

V. Závěr a doporučení

Předkládanou disertační práci považuji za velmi zdařilou a využitelnou nejen v právní teorii, ale i v praxi, zejména jako inspiraci pro zákonodárce.

Navrhuji, aby byl doktorandce po úspěšné obhajobě udělen titul **Ph.D.**

VI. Náměty k rozpravě při ústní obhajobě

1. Zajímá mě detailněji názor autorky na rozsah přezkumu mediačních dohod za účelem jejich vykonatelnosti, o němž se ve své práci zmiňuje v kapitole 9.4.1.2. na str. 122, a to zejména ve vztahu k vládnímu návrhu zákona o mediaci a o změně některých zákonů (sněmovní tisk č. 426). Mají být přijata odlišná řešení podle toho, zda je mediátor advokátem, či nikoli?

2. Jelikož autorka ve své práci právě uvedený vládní návrh zmiňuje pouze okrajově, zajímalo by mě jeho celkové zhodnocení, zejména to, zda dle názoru autorky řádně implementuje unijní mediační směrnici.

V Praze dne 23.3.2012

JUDr. Marta Zavadilová, Ph.D.